

Slovinci imamo zgodovinsko pravico do slovenske narodnosti

Oni japonski dan, stisnjen med kovinasto tokijsko nebo, morje streh in morje resničnih valov Tihega oceana, me je vprašal sicer izobraženi Japonec: "Ali ste doma blizu Beograda?" "Blizu Beograda?" sem vprašal tudi jaz.

To je bilo tretje vprašanje med nama, njegovo prvo se je bilo glasilo: "Kje ste bili rojeni?" Odgovoril sem mu bil: "V Sloveniji". Skušal je ponoviti ime; kakor da govori le s seboj, je spremenil ime v "Slovakijo", zmajal z glavo ob čudni zvočni spremembi, napel čelo v gube, se spomnil in vidno oddahnen ugotovil: "Aha, v Jugoslaviji!"

In potem je sledilo tisto drugo vprašanje. Vprašanja in odgovori so končno razvili njegovo miselno zemljepisno podobo: nekje v osrčju Evrope je Jugoslavija, kjer okoli glavnega mesta Beograda prebivajo takorekoč v koncentričnih krogih narodno monolitični Jugoslovani, govoreč jugoslovanski jezik, ki se tembolj diferencira, čim bolj se oddaljuje od središča, a ki vendar ostane jugoslovanščina ... Različnost ver in kultur je zdaj postranskega pomena, ker so se Jugoslovani enodušno opredelili za Marxov-Leninov komunizem v obliki Titovega socializma ...

Ko sem tako razgrinjal njegov miselni zemljevid, se nisem čudil; večkrat sem že srečal Japonce, ki so pripovedovali (z neke vrste ponosom), da so na določenem televizijskem programu spoznavali in občudovali Jugoslavijo, ki se je po mojih vprašanjih izkazala za Jugoslavijo srbskih, hrvaških in jadranskih pokrajin, nikdar — nikdar v teh 30 letih mojega bivanja na Japonskem — slovenskih pokrajin in ljudi.

V kavarni — tukaj ji pravimo po ameriško "coffee shop", seveda v japonski izgovorjavi —, kamor me je povabil on, da več zve o teh skrivnostnih Slovencih, sem mu pomagal risati v zavest pravilnejši zemljevid. Razložil sem mu, kako nas je zgodovina dolgih stoletij zmeraj znova prisilila k opredelitvi za slovensko narodnost ali proti njej, in kako se je ta narodna zavest osredotočila v jeziku in katoliški veri, ki slednja varuje zavest narodne pripadnosti tudi takrat, ko je treba rabiti poleg slovenščine kak drug jezik. Obrazložil sem mu, kako more pridnost, podjetnost in kulturno-tehnična raven sicer tako majhnega naroda kot smo Slovenci doprinesli tako velik finančni delež v skupno blagajno jugoslovanskih narodov. Čudil se je, da celo danes, ko dosegajo neodvisnost ozemlja, manjša od Slovenije in manj naravno bogata in razvita kot Slovenija, ne moremo imeti svoje države. Kot Japoncu, ki jemlje v poštev najprej gospodarsko zmogljivost in potem šele politične besede in

načrte, mu je ostala usoda Slovencev zavita v skrivnost. Morda pa so se Slovenci odrekli, je obotavljaje vprašal — menda pri najini tretji skodelici brazilske kave — stremljenju po neodvisnosti in sicer v prid idealom komunizma? "Ne!" sem odgovoril tako močno, da je ustavilo celo natakario s pladnjem na poti k sosednji mizi. Enodušni privzem komunizma — pa naj bo Stalinov ali Titov ali iks-ov socializem — je mit, sem mu rekel, s podatki Druge svetovne vojne in prvega leta v povojni Jugoslaviji; kimaje je dodal, da se je tudi sam vpraševal med zadnjo vietnamsko vojno, ki je večini japonskih časopisov veljala za boj za dokončno demokrati-zacijo Vietnama, kdaj bodo imeli v osvobojenem Vietnamu demokratično svobodno volitve — do danes ni zasledil tovrstne vesti: "Afganistan mi je precej odprl oči," je zamrmral napol kavi v skodelici, napol dogorevajoči cigareti med svojimi prsti.

V vrvežu enajstmilijonskega mesta sva se razšla. Preden sva si rekla "Sayonara" sem mu priporočil, da skuša overoviti moje podatke s pomočjo kakšne angleško pisane knjige (drugih tujih jezikov ni obvladal za branje): dvomil je, ali bi našel dovolj japonsko pisanih informacij. Da moj nasvet ne ostane le želja, sem mu dal imena treh japonskih knjigarn, kjer se v zadnjih letih kopicijo angleško pisane knjige tako ameriških kot britanskih piscev, ki stremijo za čim večjo nepristranostjo. Kot da se zgodovinska resnica vsaj spet v tem primeru polagoma, a neizprosno uveljavlja.

Nadaljeval sem v vrvežu zapisano pot, se skušal prilagoditi prometnim signalom, ki niso na vseh križiščih enakih časovnih trajanj, in se ogledoval po znaku za vhod v podzemsko železnico. Pod to površinsko delavnostjo pa sem se predajal računanju, kako daleč sega vpliv prijatelja pravkar končanega razgovora; važno je, da tudi Azijci nekaj vedo o nas v osrčju daljne Evrope, ki imamo neke vrste naravno nadarjenost za jezike — tudi za japonščino, če morem verjeti svojim japonskim prijateljem —; ali nas ne usposablja že narava, da nekoč tvorimo resnično svojo državo, govorec z lahkoto jezik in misli drugih narodov, trdno ukoreninjeni v svoji dragoceni slovenščini? Končno nam slovenščina daje prožnost za izgovorjavo tujih glasov in za tvorbo tujih stavkov in za poglobljanje v pojme, ki oživljajo tuj jezik in tujega človeka. Je nekaj v ustroju slovenščine, kar nas k tej prožnosti vzgaja. Tako me je za hip prevzelo to spoznanje, da sem zgrešil prvi vhod v podzemsko.

A kaj je 10 minut zamude za vredno spoznanje?

Vladimir Kos, Tokio.

NAŠA PESEM NAJ ŽIVI

Slovenska mladina iz vzhodnega dela avstralskega kontinenta se je letos 6. septembra zbrala že dvanajsto leto zaporedoma na skupnem koncertu. Letos v Canberri pod geslom: Naša pesem naj živi.

Umetniška višina ni merilo uspehov teh koncertov, njih neprecenljiva vrednost je v tem, da se naša mladina, v Avstraliji rojeni potomci, v nekaj primerih že celo naša tukajšnja tretja generacija, zberejo in pokaže, da bo naša slovenska pesem, naša slovenska beseda v Avstraliji

živela tudi v bodoče.

Do kakih 500 gledalcev je do zadnjega sedeža napolnilo veliko dvorano Šole bratov maristov v predmestju Peorce, nedaleč od doma slovensko-avstralskega društva "Triglav", ko se je na prostornem odru, ob odličnem ozvočenju pričel razvijati popoldne ob štirih program. Pred ozadjem slike Jalovca in pod napisom gesla "Naša pesem naj živi", se je v štirih urah zvrstilo okrog 150 nastopajočih mladincev: pevski zbori, solisti, folklorne skupine in muzikalni ansambli.

(Nadaljevanje na strani 4.)

Folklorna skupina Slovenskega Društva Melbourne (Foto Anica Markič)

Ansambel "Mladi glas" iz Canberre (Foto Anica Markič)

SLOVENSKO DRUŠTVO MELBOURNE
vas vljudno vabi na

KULTURNI VEČER

s temo

GORIŠKI SLAVČEK — POJE

v soboto, 11. oktobra 1986 ob 7.30 uri zvečer
v dvorani S.D.M., 82 Ingrams Rd., Research—Eltham.

Ker letos praznujemo 80 letnico smrti slovenskega lirskega pesnika Simona Gregorčiča, ki je bil po poklicu tudi duhovnik, po svojih preprostih in blagoslavniških pesmih pa imenovan "Goriški slavček" bo ta večer posvečen njegovemu spominu.

Obljubljam vam — lep večer slovenske besede, pesmi in plesa.

Človek potrebuje tudi duševne hrane, zraven vsakdanje telesne, zato upamo, da se boste tudi vi dragi slovenski rojak odzvali našemu vabilu in se nam pridružili ta večer v Elthamu!

NA KRATKO

Radi štednje državnih izdatkov bodo zaprli krajevne urade Ministrstva za Imigracijo in Etnične zadeve v mestih Albury Wodonga, Wollongong, Newcastle, Geelong, Launceston in Rockhampton.

Navzlic štednji pa bodo od sedaj ob podelitvi avstralskega državljanstva prejemnikom tega dajali nova umetniško izdelana spričevala o državljanstvu.

Za nadomestnika Chairmana Victorian Ethnic Affairs Commission je bila postavljena odvetnica Maria Jockel, rojena Vukadinovič.

Dosedanji chairman S. B. S. Sir Nicholas Shehadie je vsem etničnim sredstvom obveščanja poslal sporočilo, da mu je minister dal zagotovilo, da po načrtih A. B. C. ne bo prevzela S. B. S., ampak se bosta obe organizaciji spojili v eno, kar pomeni, da bodo sedanji T. V. kanal S. B. S. in Radio 2 EA in 3 EA nadaljevali kot dosedaj.

Da nebi vsebovala radioaktivnosti, sedaj strogo pregledajo vsa živila, ki so uvožena v Avstralijo iz Albanije, Bolgarije, Čehoslovaške, Vzhodne Nemčije, Madžarske, Poljske, Romunije, Sovjetske zveze in Jugoslavije. Vzrok temu je nesreča v Černobilski atomski elektrarni.

VPRAŠANJA GLEDE PROGRAMA NA ABC

Pred meseci so na radio ABC imeli poseben program, v katerem so poskušali dokazati, da je po vojni v Avstraliji dobilo zatočišče veliko število nacističnih zločincev. V tem programu so posebno prizadeli tukajšnje baltijsko, ukrajinsko in hrvaško skupnost. Pa tudi naše so se dotaknili.

Ukrajinske, baltijske in hrvaške organizacije so se radi tega na mnogim mero-dajnih mestih pritožile, češ, da je bil program take narave, da je umazal kolektivno pripadnike teh skupnosti, namesto, da bi pokazal z neizpodbitnimi dokazi samo na poedince.

Stvar se je obravnavala tudi v federalnem parlamentu v Canberri, kjer je minister za Imigracijo g. Hurford naznanil, da bo uvedena posebna preiskava v verodostojnost obtožb.

Senator liberalne stranke Jim Short pa je 13. junija predložil ministru za komunikacije, pod čigar nadzorstvo spada ABC, vprašanja, ki naj bi razčistila kdo, pod kakšnim nalogom je odobril te oddaje:

Vprašal je ministra če bo, z ozirom na članek v The Bulletin-u preiskal kdo je dal nalog producentu Marku Aaronsu naj pripravi serijo oddaj pod naslovom "Naciji v Avstraliji" in mu dal opolnomočje, da si najame za ko-raziskovalca Amerikanca Johna Loftusa? Zakaj v program, z ozirom na polemčnost, v program ni bil vključen tudi kak ugleden znanstvenik, ki se bavi z zgodovino fruge svetovne vojne?

IZMENIČNA ZDRAVSTVENA SLUŽBA

S prvim julijem je pričel delovati sistem recipročne zdravstvene službe z Veliko Britanijo in Novo Zelandijo. Z drugimi besedami, turisti iz Avstralije se bodo posluževali v teh deželah iste zdravstvene pomoči, kot domačini, seveda se bodo morali izkazati s polnim listom ali Medicare kartico. Prav tako pa bodo obiskovalci iz Velike Britanije in Nove Zelandije uživali tukaj iste zdravniške ugodnosti kot mi.

Avstralija je tudi z Italijo že podpisala sličen dogovor, ki pa bo prišel na moč, čim ga bo odobril italijanski parlament. Razgovori za isti namen potekajo tudi z Grčijo, Irsko, Španijo in Jugoslavijo.

POKOJNINA ČEZ MORJE

Da bi lahko dosegli sporazume z drugimi državami o recipročnosti pokojnin, je Avstralija nekoliko spremenila svoje zakone o upravičenosti na starostno pokojnino.

Po teh spremembah bo upravičenost na polno pokojnino dosežena po 25 letih bivanja v Avstraliji v "delovnih letih" življenja (to je med 16 in 65 letom starosti pri moških in med 16 in 60 letom pri ženskah).

Oni pa, ki bodo preživeli v tem času svoje starosti v Avstraliji manj kot 25 let, bodo upravičeni na sorazmerno manjši delež (npr. oseba, ki je preživela v Avstraliji 12 let svojega delovnega obdobja, bo upravičena na 12 petindvajsetink 12:25 polne pokojnine).

AKCIJA NOAH - TOLMAČI

Policija v Viktoriji bo letos imela svojo operacijo NOAH - (Noah so prve črke be sed: narcotics, opiotes, amphetamines in hash - skratka droge, ki jih uporabljajo narkomani) - v sredo 13. novembra.

Tokrat bodo na razpolago posebne telefonske linije, na katerih bodo spremljali informacije o prodajalcih in proizvajalcih drog. Prav tam bodo na razpolago tudi osebe, ki bodo pomagale z nasvetom pri problemih z drogami. Vsi pogovori bodo seveda strogo zaupni.

Telefonska številka, na katero se bo lahko brezplačno klicalo s kateregakoli kraja Viktorije je: 008 011 233.

Za one, ki jim angleščina povzroča težave pri komuniciranju pa bodo imeli istega dne, zvečer od 6. do 9. ure na razpolago tolmače.

Vedeti hoče, če je uprava ABC podvzela potrebne korake, da zagotovi nepristranost programa in če jih ni, zakaj ne?

Če bo minister podvzel disciplinski postopek proti odgovornim uradnikom ABC, ker so dopustili, da je ta program umazal dobro ime tisočev avstralskih državljanov raznih narodnostnih skupin, ki v resnici skupaj z tukaj rojenimi Avstralci delijo gnus do nacizma?

Nadalje hoče odgovor na to če minister misli, da so ti programi bili v nasprotju z navodili uprave ABC o nepristranskem in poštenem poročanju in če bo minister zagotovil, da bo v bližnji bodočnosti ABC pripravila pomembno in odprto razpravo o zadevah, ki so bile iznešene v omenjenih serijah in da bodo v to razpravo vključeni tudi predstavniki, katere bodo določile prizadete etnične skupnosti.

Hoče tudi vedeti koliko je ABC potrošila za raziskovanje, potovanja in pravno teh oddaj, koliko je bil g. Loftus plačan za njegovo udeležbo in koliko je bilo potrošeno za potratno reklamiranje oddaj v časopisju.

Končno pa je še zahteval, da mu minister odgovori, če je bil bivši glavni tajnik komunistične stranke Avstralije Mr. Laurie Aarons na kakršenkoli način vpleten v pripravo serij, v kakšni funkciji in koliko je bil za to plačan.

Odgovor ministra pričakujejo na poldanskem zasedanju senata.

I. Birsa/Skofic

THE 86/86 FEDERAL

BUDGET AND HOW SLOVENIANS CAN STAY ON

The title of this article is far more optimistic than the Federal Budget is itself. I don't have any intention of providing the reader with a repetition of what's been in the media on such a frequent basis as I'm sure we're all too familiar with the forecasts of doom and gloom. Nonetheless I would like to offer Slovenians some positive commendation.

One of the Government's strategies for reducing expenditure will be a cut of 90,7 million dollars from the Commonwealth Employment Programmes (CEP). In numerical terms this means an approximate reduction of 17.000 jobs (source: Rabelais). One of the main users of this government sponsored scheme are ethnic communities who made use of CEP to build up their welfare services. The new cuts are definitely going to be felt by ethnic groups who use this system of assistance particularly since the Government is not going to replace the programme with any similar alternative.

Well at least Slovenians can rest assured that despite economic hardship, they as an ethnic community can survive with reasonable comfort. It is a well known fact that Slovenians are

enterprising and active individuals who readily engage in helping one another, particularly in times of need... As a minority group, Slovenians can pride themselves on the fact that they have never had to rely on government funds to survive. Virtually everything that is Slovenian has been created through the funds raised from the Slovenians themselves. This comment was recently heard on Slovenian radio in Melbourne by a guest of SDM, Mr George Papadopoulos on the occasion of the drawing and writing competition on the topic of the Year of Peace.

Through dedication, hard work and diligence, Slovenians have shown themselves capable of staying on top despite past downturns in Australia's economy. The Slovenian people started with nothing in the early years following the Second World War, when times were just as tough as today and they have survived, progressively building up an empire of their own. We must reserve our sympathy or pity which may be a more appropriate word, for those ethnic groups who rely more on government funding than on their own resources and talents.

A POSITIVE WORD ABOUT THE SBS/ABC MERGER

On September 12, the Minister for Communications, Mr. Duffy, assured that multicultural and multilingual news would continue to be broadcast following the proposed merger of SBS with the ABC.

In the next few weeks, he intends putting forward legislative proposals to Cabinet which would include the need

for protection and preservation of multicultural broadcasting interest and an assurance that decisions are made in consultation with SBS. These proposals would be followed by the drafting of legislation which would be presented to Federal Parliament during its present session.

I. Birsa/Skofic

VAŠA DOMAČA TURISTIČNA AGENCIJA DONVALE TRAVEL

1042/1044 DONCASTER ROAD,
EAST DONCASTER, VIC. 3109
TEL.: 842 5666 (ALL HOURS)

Obiščite našo pisarno ki ima lastni prostor za parkiranje. Po želji pridemo tudi na vaš dom. Z nasveti pri načrtovanju in pri urejevanju Vašega potovanja po Avstraliji ali preko morja (pri nabavi potnih listov, viz...) Vam je na uslugo:

Private car park available. We also come to your home if you desire. Regarding any aspect of your travel requirements: Overseas, Interstate, Cruises, Hotels (Passports, Passport photos, Visas, all travel documents etc...) Contact:

Eric Ivan GREGORICH

DONVALE TRAVEL SERVICE
1042/1044 DONCASTER ROAD,
EAST DONCASTER, VIC. 3109
TEL.: 842 5666 (ALL HOURS)

Ime GREGORICH je med viktorijskimi rojaki že od leta 1952 dobro poznano in na uslugo vsem, ki se odpravljajo na potovanje

UŽALJENI MAKEDONCI

Odbor za proslavo 200 letnice naseljevanja Evropejcev v Avstraliji je nedavno odobril tiskanje enciklopedije avstralskega naroda, ki naj bi izšla leta 1988.

To naj bi bil dokument o poreklu in načinu življenja vseh etničnih skupin, katere danes sestavljajo prebivalstvo Avstralije. Predvidevajo naj bi ta enciklopedija imela okrog milijon besedi, a vsaka etnična grupa bo dobila različno veliki prostor. Tako je največ prostora odmerjeno Avstralcem angleškega porekla 127 000 besedi, Ircom 55 000 besedi, Italijanom 49 000, Grkom 29 000 itd. Za etnične skupine iz Jugoslavije pa bo na razpolago sledeči prostor: za Hrvate 11 000, za Srbe 6500, za Makedonce pa samo 1000 besed. Slovenci pa v članku, po katerem povzemamo gornje, sploh nismo omenjeni.

Kot piše list makedonskega kulturnega društva ISKRA, ki izhaja v Adelaidi, živi danes v Avstraliji kakih 150 do 170 tisoč Makedoncev, prostora pa jim je bilo dano manj kot Pakistancem ali Norvežanom, ki jih je samo peščica.

Makedonske organizacije v Avstraliji bodo radi tega poslale urednikom enciklopedije protestno pismo (H.T. 5. avg. 86).

DRAŽJA IMIGRACIJA

Letošnji proračun federalne vlade v Canberri je prinesel tudi zvišanje pristojbin za razne usluge Ministrstva za Imigracijo in Etnične zadeve.

Tako je treba od 1. septembra letos plačati za potrdilo o stalnem bivanju (evidence of Resident Status) 50 dolarjev, za prošnjo registracije avstralskega državljanstva 50 dolarjev, namesto dosedanjih 25 dolarjev; prošnja za naselitev v Avstralijo pa bo ob vlogi stala 40 dolarjev in ko bo dokončno rešena bo treba plačati nadaljnjih 110 dolarjev (preje je bilo 25 in 75 dolarjev).

Nespremenjena pa so ostala sledeča plačila:

prošnja za status stalnega naseljenca 200, prošnja za dodatno vstopno dovoljenje 35, garancija za začasnega naseljenca 145, prošnja za dovolitev zaposlitve 60, prošnja za potrdilo o državljanstvu 30 dolarjev.

PESEM NAŠIH MLADIH V CANBERRI

Že precej časa je od tega, odkar smo se odločili, da bomo sodelovali na letošnjem 12. mladinskem koncertu, katerega je priredilo versko središče Merrylands.

Prišel je dan odhoda. V petek zvečer, 5. septembra, nas je že čakal avtobus in prav hitro smo se vsi zbrali in napolnili sedeže avtobusa, katerega nam je odstopil p. Bazil. Potovanje je bilo dolgo in kar precej naporno, spati se ni dalo veliko. Pa je kljub temu čas kar hitro minil in že smo se bližali mestu Canberri. Pred mestom sta nas čakala g. Bevc in g. Čulek, ki sta nam uredila vse potrebno v zvezi s prenočiščem. Dopoldne smo imeli zadnjo vajo pred nastopom, nato pa odšli v motel kjer smo imeli pripravljene sobe in kaj hitro je potekel čas do trenutka, ko je bilo treba na koncert.

Na sporedu smo bili šele v drugi polovici koncerta in smo tako imeli priložnost videti celoten prvi del. S priznanjem smo se vsi v dvorani zahvalili vsaki nastopajoči skupini z navdušenim ploskanjem. Obe skupini SDM: folklorna skupina in simbolična plesna skupina, sta bili odlični. Mladina je nastopala z veseljem in kar je še posebno važno: bila je ves čas poslušna, točna in izredno disciplinirana. Iskrene čestitke, mladi Slovenci in Slovenke.

Po programu smo se odpeljali – kljub nejevolji šoferja, v Slov. – avstralski klub Canberra, kjer so nastopajoči in organizatorji dobili brezplačno večerjo. Po-

teno nam je teknila, saj nas šofer zaradi utrujenosti vožnje cele noči ni uspel peljati na kosilo.

Za zabavo je igral ansambel "Večerni zvon" in med odmorom je bil čas tudi za zahvalo Slovincem iz Canberre za njihovo gostoljubnost in zahvalo vsem organizatorjem tako uspešnega mladinskega koncerta. Na žalost nismo vedeli, da je bil gostitelj za vse nastopajoče v nedeljo po maši versko središče in se nismo središču posebno zahvalili.

Hitro je minil čas do odhoda – pošteno smo bili utrujeni. V nedeljo zjutraj je bila v cerkvi St. Bedes slovenska maša. Sodelovali so mladinski pevski zbori – nekaj izrednega! Toliko ubranih in pogumnih glasov!

Po kosilu, za katerega najlepša hvala verskemu središču Merrylands, smo se odpeljali spet proti domu.

Naj se v imenu Magde Pišotek, Marije Penca, ki je tudi bila z nami, vseh staršev, ki so se nam pridružili, kakor tudi v svojem imenu, najlepše zahvalim mladini, ki je bila ves čas tako potrpežljiva, mirna in predvsem točna. Ni bilo potrebno nobenega opozorila – vsi so bili izredno disciplinirani in veseli.

Hvala mladina! in iskrene čestitke za vaš odličen nastop na mladinskem koncertu. Lepa hvala tudi balinarski in lovski sekciji S.D.M., ki sta s svojo denarno pomočjo omogočili brezplačno potovanje nastopajoči mladini in voditeljem.

Mladinski zbor "Anton Martin Slomšek" iz Adelaide (Foto Anica Markič)

DAN OČETOV PRI S.D.M.

Za nami je tudi letošnji izredno uspešen očetovski dan, ki je bil zaradi mladinskega koncerta šele v nedeljo, 14. septembra. Za očete, stare očete ter za vse, ki so se letos v nepričakovanem številu odzvali tej prireditvi, so šolski otroci, mladina in mamice pripravili bogat program.

Najprej je simbolična skupina ponovila svoj ples "Čas", sledila je pesem gospe Vike Gajšek, katero je povedala njena hčerka gospa Jana Lavrič. Mladina in odrasli so pripravili prizorček "Maškarada", v katerem so sodelovali: Veronika in Barbara Smrdel, Stan Ašenberger, ga Neva Kastelic in g. Tone Urbas. Zelo so se potrudili in slovenščina je bila izredno jasna in čista. Brez ozvočenja se jih je zelo lepo razumelo in lahko rečem, veselje jih je bilo učiti prizor.

Sledila je deklamacija Preglja "Ko bom velik", katero je povedal Simon Penca. Skupaj s sestrico Samantha pa sta s pomočjo vseh šolskih otrok zapela pesem "Jaz pa ti, pa židana marela" – pripravila jih je gospa Marija Penca. Gospa Marcela Bole se je spet izkazala s pesmico, napisano posebno za ta dan. Sledila je folklorna skupina s štirimi narodnimi plesi, nato pa so vsi otroci pod vodstvom Marije Penca zapeli "Moj očka ima konjička dva" in "En hribček bom kupil". Otroci so zatem podarili očetom pripravljene kartice in darilca. Karen Urbančič je za očete zaplesala moderni plas "Moje sanje". Za presenečenje je tokrat poskrbela gospa Pišotek – sinovi in mamice so zaplesali tri plesne: "Vojaško dvokoračnico – Military two-step", "Veleta" in "Princezin valček – Princess Waltz". Nastopali so: Edi Štemac in Marija Volčič, Tony in Mima Adamič, Stan Ašenberger in Neva Kastelic, David in Sandra Krnel, Andrew in Zorka Fistrič, Aleš Brgoč in Marija Penca, Erik in Draga Gelt, Frank in Rezka Fekonja, Damien in Magda Pišotek, David in Anica Markič. Po končanem programu in zahvali, smo se vsi zavrteli ob zvokih Večernega zvona in želodce smo si tudi napolnili z izvrstno večerjo, katero so pripravile mamice.

hvala vsem, ki ste kakor koli prispevali k prireditvi – hvala gospe Hojak za podarjene konjičke.

P.S. — "MI SMO MIR" je bil naslov in tema za mednarodno leto miru. S tem sem hotela povedati, da smo mi vsi člani – odgovorni člani današnje družbe, da se zavedamo naših dolžnosti in odgovornosti in tako predstavljamo mir – odvisno je od nas vseh, kaj se bo zgodilo.

Draga Gelt

OBVESTILO

IZ KNJIŽNICE

S. D. M.

Knjižnica je odprta vsako nedeljo popoldne. Nudimo veliko izbiro knjig – vsi ste dobrodošli!

Želimo tudi obvestiti vse prijatelje knjig, da lahko kupijo v knjižnici S. D. M., 82 Ingrams Rd., Research, vsako nedeljo popoldne, ali dobite informacije pri knjižničarki Mileni Brgoč na tel. štev. 232 2958 naslednje knjige:

1. Man Who Built the Snowy
2. Slovensko-angleški in angleško-slovenski slovar
3. Druga mati
4. Narodne vezenine na Slovenskem
5. Art Treasures of Slovenia
6. Arhitekturno izročilo pastirjev, drvarjev in oglarjev na Slovenskem
7. Vse o pecivu
8. Slovenska kuharica

Naj dodamo, da je knjiga Vse o pecivu zelo dobra in je na voljo še po stari ceni (12.00 dolarjev). Knjiga S.M. Felicipe Kalinšek Slovenska kuharica pa je ravno prispela in je odlična kuharska knjiga, saj je to že dvajseti ponatis in stane 20 dolarjev.

LIKOVNO RAZSTAVO

bo pripravilo versko središče svetega Rafaela iz Sydneya tudi letos. Razstavo bomo odprli na prvo adventno nedeljo, 30. novembra letos. Posvetili jo bomo spominu zaslužnega kulturnega delavca med Slovenci v Avstraliji Boža Lončarja, ob prvi obletnici njegove smrti.

Vse umetnike barv iz širne Avstralije vabimo k sodelovanju. Vsak lahko razstavi štiri svoja dela. Prijave sprejemamo do 10. novembra 1986 na naslovu: St. Raphael Centre, P.O.Box 280, Merrylands, N.S.W., 2160 – telefon: (02) 637 7147.

Folklorna skupina Slovenskega kluba "Triglav" iz Sydneya (Foto Anica Markič)

Mladinski zbor "Zlati glasi" iz Wollongonga (Foto Anica Markič)

Mladinski zbor "Zarja" iz Sydneya (Foto Anica Markič)

"JADRAN" – PRVAKI NA ZELENEM POLJU

Nogometaši "Jadrana" so sezono končali z odličnim uspehom. Prvo moštvo je bilo najboljšo v svoji kategoriji in je končalo na vrhu lestvice. Rezerva pa je tudi zasedla kar zavidljivo tretje mesto. Zasluga za te lepe rezultate gre vsem,

ki so tako vztrajno sodelovali skozi celo leto: igralcem, trenerjem, organizatorjem in navijačem. Prav gotovo bo ta lep uspeh navdušil vse, da bodo tudi v naslednji sezoni tako dobri, če ne še bolj.

Kot prva je nastopila folklorna skupina slovenskega kluba "Triglav" iz Sydneya. Osemnajst plesalcev je pod vodstvom Erne Nikolič s plesom "Vesela polka" vpeljalo v dvorano veselo vzdušje. Nič manj ni navdušil publike mladinski zbor "Zlati časi". Ta zbor, ki poje ob spremljavi "keyboarda", kitare in bobnov, tvorijo dekleta in fantje iz Woolongonga, vodi pa Vesna Hatežič. Za plesno skupino "Dancing Machine" je nastopil kvintet "Karan-tanija" iz Melbourn. Zaigrali so štiri skladbe, karakteristično alpskega sloga in barvitosti. Že imena pa nam povedo, da so tudi zrasle na slovenskem območju: "Ko sonce vzhaja", "Čar Julijskih alp", "Veseli zvoki harmonike" in zadnja "Ljubim te, Slovenija", je poslušalce tako navdušila, da so med samim izvajanjem izbruhnili v aplavz.

Žičkar Andrej in Erika Hudina sta posamično nastopila z igranjem na orgle, Kristina Berginc pa s solo jazz plesom "Dancing on the Ceiling".

Mladinski pevski zbor "Anton Martin Slomšek", ki je nastopil po 16-urni vožnji iz Adelaide tudi zasluži vse priznanje. Štiriindvajset mladih pevcev in pevk je izvežbal Jože Šterbenc, da so nam lepo zapeli "Triglav, moj dom", "Jadransko morje" in "Kaj bi jaz tebi dal".

Peter Grivec je zaigral nekaj domačih, na harmoniko in za njim je nastopil ansambel "Mladi glas" iz Canberre. Ta ansambel, ki ga sestavljata pevki Tania Penca in Alison Valenci ter Erika Hudina - keyboard, Mark Penta - kitara, Mark Kopal - bas-kitara ter Tonny Čulek - boben, je predvajal narodne: "Moj očka", "Pride rad k meni spat" in "Beautiful Sunday".

Po odmoru so nastopili Brigita Osolnik in Kristina Pezdirc s solo točkami ob klavirju in orglah.

Za tem pa je napravila na prisotne globok vtis mladinska skupina S.D.M. s simboličnim plesom na melodijo L. Olivier - D. Clarke "Čas". Ples je pripravila Magda Pišotek.

Solo točki na orgle, ki jo je predvajala Margaret Grželj, je sledil mladinski pevski zbor "Zarja" iz Sydneya. Devetindvajset pevcev v spremljavi štirih instrumentalistov je zapelo moderne skladbe "Narkomanka", "Gorska roža", "Friends" in "Dober dan". To zborovsko petje je pripravila Irena Stariha.

Celin Marko je zaigral na orgle Rezka in May Way, Tania Dubbert pa je zaplesala jazz ples "Far From Over".

Sledila je mladinska folklorna skupina S.D.M. s folklornimi plesi iz Prigorice na Dolenjskem, Begunj na Gorenjskem, iz Loškega potoka na Notranjskem in Gornjega Senika v Podravju. Pese je pripravila in vodila gospa Draga Gelt.

Za finale pa je vžgal s svojimi veseli mi zvoki melbournški ansambel "Večerni zvon".

Publika jih je hotela poslušati še in še, toda vsake, še tako lepe stvari mora biti tudi konec. Toda ta konec je tokrat imel nadaljevanje v domu "Triglav", ki so ga tokrat gostje in domačini napolnili do poslednjega kotička in še dolgo v noč uživali gostoljubnost domačinov in vesele zvoke "Večernega zvana".

Letošnji uspeh koncerta avstralske-slovenske mladine je v veliki meri zasluža vseh nastopajočih pa tudi onih, katerih ne vidimo na odru, kajti njih delo se vrši v pripravah in za kulisami. In med temi naj omenimo patra Cirila Božiča iz Sydneya, ki je držal v svojih rokah vse organizacijske niti, Eriko Hudina in Martina Osolnika, ki sta povezovala program in ostale naše mladince, ki so koordinirali nastope: Judy Šajn, Mark Penca, Damien Kopal, Mark Kopal, Brigita Osolnik, Tania Penca in Alison Valenci.

Nastopajočim ter organizatorjem gre zahvala za prelepi večer, ki so ga pripravili. Upajmo, da se bo tradicija teh naših mladinskih koncertov nadaljevala in da bo naša pesem tudi v Avstraliji živelja še mnogo let.

POŠTA IZ SYDNEYA

Že zadnjič sem poročala o boleznih ne-umornega delavca pri Slovenskem društvu Sydney, g. Lucijana Kosa. Zdaj se Lucijan nahaja v skrbni domači legi pri prijateljih, a mu delovna žilica ne da miru in ga je često videti, akko nadzoruje delo na novem zemljišču SDS. Skrbi za ograjo, kajti z gradnjo bodo prav kmalu začeli.

Nataša Balač, socijalna delavka vabi vse žene in matere ob torkih od 10h do 1h popoldne v Merrylands Health and Teaching Centre (poleg pošte) in nedaleč od naše slovenske cerkve na razne praktične tečaje in razvedrilo. Slovenke, posebno tiste ki se čutijo osamljene in bi se morda rade učile ročnih del in šivanja na šivalni stroj so dobrodošle. Vsi tečaji so brezplačni. Za nadaljne podatke pa je na razpolago Nataša na telefonu 671 6712.

V soboto, 20. septembra je bila v Merrylandsu slovenska poroka. Pred oltarjem je svojo izbranko Dajano DEKLEVA pričakal ženin Jožko LAZNIK. Jožko je sin Tonija in Marije Laznik, ki sta pred leti bila marljiva delavca v SDS.

Dajana pa je hčerka Cilke in Jožeta Dekleva. Mlademu paru prijatelji žele na skupni življenjski poti mnogo blagoslova in sreče.

10. septembra je praznoval rojstni dan vedno veseli Hinko NELL, zelo znan med Sydneyanskimi Slovenci in tudi nosilec glavne vloge v igri "Prisega opolnoči". Njemu, kakor tudi 4-letnemu sinčku Nikolasu žele zdravja in sreče vsi prijatelji in soigralci igralske družine Merrylandsa.

Vsak tretji torek v mesecu se v Merrylandsu zberejo člani Zveze slovenske akcije, ki so vneti ljubitelji in branilci našega slovenskega jezika. Duša njihovega gibanja je g. Ivan Kopal, pesnik, pisatelj, očka in trenutno uslužbenec "na bolniški". Daje ga križ, da je zjutraj ves polomljen. Z najlepšimi željami za skorajšnje okrevanje ter, da bi se čim dalje izmikal operacije, so želje vseh članov in prijateljev ZSA.

NA VRSTI JE KOMEDIJA

Po zadnji predstavi drame "Prisega opolnoči", ki so jo igralci odlično izvedli v soboto, 23. avgusta v cerkveni dvorani našega verskega središča v Merrylandsu, so gledalci in igralci dobili veliko novega veselja in poleta.

"Še morate igrati" je bilo rečeno, "samo ne drame z žalostnim koncem, saj saj je v naših življenjih vsak dan kaj dramatičnega....Zaigrajte nam kaj veselega, da bomo za en večer pozabili na vsakdanje skrbi!"

Prav, si je mislil znani sydneyanski rojak, g. Ivan Koželj, ki je režiral pred leti že kakih deset slovenskih iger.

"pa zigramo kaj veselega!" In je potegnil na svetlo zaprašeno igro-komedijo v treh dejanjih, z naslovom "Poslednji mož" izpod peresa K. Svobode, po rodu Čeha.

Ko je Ivan pred leti zbiral igralce za igro "Dva prstana" je naletel na veliko ovir. Večina naprošenih oseb, ki naj bi v igri nastopale, se je izmikalo, češ, da nimajo časa. Tokrat pa z izbiro ni bilo težav. Nekateri so se celo sami ponudili. Tako bodo nastopali nekateri že poznani igralci iz igre "Prisega opolnoči", kot Hinko Nell, Jože Košorok, Jožica Modrijančič, Judita Bavčar in Peter Šarkan. Pa tudi z izbiro novih igralcev je g. Koželj imel srečo. Izbral je same stare znanca našega odra, ki so pa deset let počivali. Spet bomo na odru videli Lojzeta Kmetiča, Borisa Tomšiča, Danico Petrič, Zofko Brkovec, Ivanko Šimec in Danico Grželj. Predvideno je, da bodo mogli igro prikazati že koncem oktobra.

Slovenci v Sydneyu smo lahko za to ponovno zanimanje za slovensko igranje mogli prikazati že koncem oktobra.

Slovenci v Sydneyu smo lahko za to ponovno zanimanje za slovensko igranje umetnost hvaležni predvsem ge. Iv. ki Pohlen, kateri gre zasluža za uprizaritev "Prisege opolnoči".

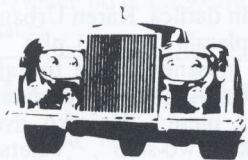
(V Sydneyu so tudi proslavljali dan očetov. Ker pa je sporočilo o tem prišlo ko smo zaključevali to številko, ga bomo objavili naslednjič. Op.ur.)

TONE ZAGORC

AVIATION MOTORS

(Next Door to Westgate Motor Inn)

9 Aviation Road,
LAVERTON, 3028
Telefon: 369 1363

• Splošna avtomehanika
FOR COMPLETE CAR CARE SERVICES

- Dynamometer Tuning
- Distributor Analysis and Modification
- Computer Wheel Alignment and Front End Repairs
- Electronic Wheel Balance
- Discount Tyres
- All Types of Repairs

FREE QUOTES

• Športna puškarna

Prodaja Lovskega orožja in municije

ROJAKI, KI ŽELITE PRISTNIH KRANJSKIH
ALI SLOVENSkih PLANINSKIH KLOBAS
IN DOMAČEGA PREKAJENEGA MESA' . . .

OBRNITE SE NA SLOVENSKO PODJETJE

JOHN HOJNIK SMALLGOODS

PTY. LTD.

209-215 St. George's Road, North Fitzroy, 3068
Tel. 281 1777

Postreženi boste v domačem jeziku

URBAN ELECTRICS

za vsa električna dela privatne ali industrijske vrste
popravila in instalacije

Lastnik: JACK URBANČIČ
'A' Grade Electrical Contractor

2 Adair Crt.
WANTIRNA, Vic., 3152

Tel. - 221 8139

OUR SNOW TRIP – SUCCESS

As it is customary for Slovenians to be one hour late, our departure, (scheduled for approximately 7 pm.) was somewhat delayed; therefore, Zlatko and Elvis had the task of convincing the coach driver to wait for the stragglers. They succeeded, and our journey to Mt. Buller began.

The coach was warm and comfortable, and even equipped with a video! Along the way, our Ski Tour Guide kept us entertained and started a joke competition. The longest joke was presented by Drago, but the most dubious came from Elvis, and our laughter nearly made us miss our food pitstop in Yea. Here we had a hot chicken meal with varied drinks.

Next stop was Mansfield, where we were allocated our rooms at Alzburg Lodge. Some of us decided to retire for the night, and prepare for the next day's skiing, whilst others chose to stretch their legs on the disco floor. Unfortunately my room mate encountered a problem in our very comfortable room. It was not that his bed was too short: rather that he was too "long", (6'4").

On Saturday morning, rise and shine time was 6 am. and with sleepy eyes we confronted breakfast. Although the coach was soon to take us to the ski fields, most of us were convinced that our cosy beds would be a better place to be! After the hearty meal our coach took us to the Mt. Buller Village, where most of us went to the Ski School for a lesson, as it was included in the price of the lift ticket.

Zlatko and some friends hit the slopes with skill, while Drago and Elvis also "hit" the slopes, (but with a bang!) Prima ballerinas they were not, even though they spent a lot of time on their tutus! After a hard day of skiing or just messing around in the snow, we returned to the lodge. Some of our group took to the sauna-spa or covered swimming pool, and a few of the more enthusiastic ones played tennis in the open. Dinner was a lovely beef on the spit.

Unfortunately, Sunday was a wet day, but this did not deter the keen ones. Off we went, braving the elements and the miserable conditions to make the most of our Alpine weekend away. At the end of the day, drenched through and through, we returned to Alzburg for the last time and changed into some dry clothing. This was a welcome relief and so was the smorgasboard dinner.

Then came 7.30 pm and it was time to leave for Melbourne. The trip home was relatively uneventful, as all of us were very tired. We finally arrived at Eltham around 9 pm, safe and sound. For this we must thank the coach driver and the guide for their good work.

Above all, on behalf of all those who participated in the snow trip, I wish to thank Zlatko Fekonja and Elvis Tomsic for organizing the weekend at Mt. Buller. It was most enjoyable for everyone, and I'm pleased to say, it passed without a hitch.

PARENTS! Be thankful that you have kids like this; I was proud of them, and that goes for all of them.

GOOD ON YOU – "MLADINA"!

On Sunday the 24th August, the Slovenian Youth went on a bus trip to Mt Buller. On the way up we listened to lots of music, and talked alot. When we got up there people went skiing and others hired toboggans I haven't seen the snow for years so I enjoyed myself very much.

My friend Yana and I went down the slopes – on toboggans many times, we fell quite a few times but had fun.

Thankyou to all the supervisors: Mrs. Penca, Mrs. Pišotek, Mr Markič and my mum, who came along with us. Thankyou to the organizers: Lydia Markič, David Krnel and Dianna Markič.

Frances Gelt

YUGOSLAVIA – COUNTRY OF DIFFERENCES

For many people Yugoslavia is a country, the origin and formation of which is very hard to understand, with a structure combining many different and varied people increasing this difficulty. Even many young Slovenians, born in Australia, are often confused by the numerous problems facing the state from which their parents came.

In this and following articles we shall endeavour to facilitate the understanding of the stresses to which the states of Yugoslavia and its peoples are subjected.

A number of nations which have their own distinct characteristics and backgrounds, inhabitate the territory of to-day's Yugoslavia. The majority of these form the Serbs, Croats, Slovenians and Macedonians. These are people all speaking their own languages, which are based on the old slavonic language. There are also a number of other national minorities living in Yugoslavia.

About 73 percent of the whole population of Yugoslavia, mainly in the areas of Montenegro, Croatia, Serbia and Bosnia-Hercegovina, speak the same colloquial language, which again is divided in various dialects. These dialects are "Kajkavian", "Čakavian" and "Štokavian". These names are taken from the form of the word "What", as used in various areas: "kaj", "ča" and "što". Štokavian is spoken by the majority of Croats and Serbs. Čakavian is limited to some parts of Dalmatia, and kajkavian dialects are spoken along the border with Slovenia, including the Croat Capital of Zagreb.

There is still certain confusion regarding the name of this language. Depending on the opinion of various schools of thought it is considered as one language

and called Serbo-Croatian or Croato-Serbian, or considered as the two separate languages and called Croatian and Serbian. There were in the past various attempts to finally create a common Serbo-Croatian literary standard, but without success. It also doesn't help that Serbs are using the Cyrillic alphabet and the Croats the Latin.

The North-west of Yugoslavia is populated by the Slovenians. Here the Slovenian language is spoken, which to a certain degree is related to all Slav languages and as such is a very helpful base for learning these languages. The literary origin of the Slovenian language goes back to the times of the Protestant reformators. They also introduced the Latin alphabet with the first printed Slovenian books. The Slovenians to-day account for approx. 8 percent of the population of Yugoslavia.

Less numerous are the Macedonians who inhabitate the South-eastern part of Yugoslavia and comprise 6 percent of its total population. They speak the Macedonian language, which is similar in structure the Bulgarian, but its vocabulary is closer to Serbo-Croatian or Slovenian.

In all, 87 percent of the population of Yugoslavia speaks Slovenian, Serbo-Croat or Macedonian, which are considered to be the official Yugoslav languages with equal rights. The other 13 percent of the Yugoslav population are so called minorities, whose languages are also treated as equal in the regions in which they are spoken and are used in education, law, administration etc. The largest of these minorities are Albanians – 1,800,000, Hungarians – 426,000, Romanians (Gypsies) – 168,000, Turks – 100,000, Slovaks – 80,000, Rumanians – 55,000 and many others.

FROM SLOVENIA WITH LOVE

As I write this now I think of the last weeks I have spent in Slovenia and at Poletna šola with much happiness, yet also with sadness to think that our time together is almost over. It makes one realize how important it is to live each day with happiness and make the most of the time here.

The friends you make are kind and caring. Never have I seen so many people form themselves into one big family so naturally. This to me is very amazing as there are so many different nationalities and each of us live different lifestyles but somehow in Slovenia we all call this our home.

This country, with it's lovely mountains and friendly people, greets foreigners

with open arms. At times I felt honoured to be here and could not believe the kindness. For the people who live in Slovenia life appears to be hard and sometimes I realize how lucky I am; yet everybody is happy and healthy and always ready to help you it's really amazing. The oldness of this country, its castles, churches, monastries, towns, cities, libraries all contribute to make Slovenia a place never to be forgotten. Slovenia is the first country I have visited in my travels around Europe and I fell very privileged to be welcomed to this part of the world with such kindness. It will certainly be a place I will never forget and a place I hope to visit many times again.

MELBOURNE SLOVENIAN ANSAMBLER IN CANBERRA

Ansambel "Večerni zvon" iz Melbourn sestavlja: Greta Debelak, pevka s privlačno in globoko barvo glasu, Jože Barič, ki igra na harmoniko, Andrej Turk, gitarist, Zlatko Fekonja - saksofon in Majda Barič, ki z bobni skrbi za ritem.

(Foto Karen Persic)

"Kvintet Karantanija" že zelo popularen v Melbournu. V njem nastopajo: brata Bojan Jakša - klarinet in David Jakša - trobenta, Peter Pirnat - harmonika, Eddie Zupan kitarista in Ivan Horvat - bas kitarista.

(Foto Karen Persic)

In addition to the languages, all these people are also divided by their faith into three main religions: The Serbian and the Macedonian Orthodox churches, the Roman-catholic church and the Islamic faith. There are also several other smaller religious groups.

While the Serbs and Macedonians belong to their respective Orthodox churches, which have the same dogmatic principles and the same liturgy using the old Slavonic language, the Croats and Slovenians are Roman-catholics. In Bosnia-Hercegovina and in the Province of Kosovo the Moslem faith is predominant.

It is easy to understand that the deep differences have been created through the centuries between the peoples of Yugoslavia by the partisan interests of various church hierarchies.

Administratively Yugoslavia is to-day divided into six semi-independent socialist republics and two autonomous

provinces. The republics are: Bosnia-Hercegovina, Croatia, Macedonia, Montenegro, Serbia and Slovenia. Autonomous provinces, part of the Serbian republic, are Kosovo and Vojvodina. Kosovo is mainly inhabited by Albanians and Vojvodina has a large Hungarian minority.

From the above it is clearly seen that Yugoslavia is comprised of peoples with significant differences. But there are also other circumstances to which various parts of the land and population were subjected during its history. These influences have left different impressions on the character of the people in different areas. All this has resulted in vastly different living standards. How, despite of all these differences, these people have come to a common state with its turbulent existence, we shall try to explain in future issues.

PA POGLEJMO ŠE K NAŠIM V PERTH

Slovensko društvo v Perthu je prešlo že v deveto leto svojega življenja. Tako imamo Slovenci tudi v tem najzahodnejšem mestu Avstralije svojo močno trdnjavo, ki pridno deluje navzlic temu, da so od vseh ostalih slovenskih centrov najbolj oddaljeni.

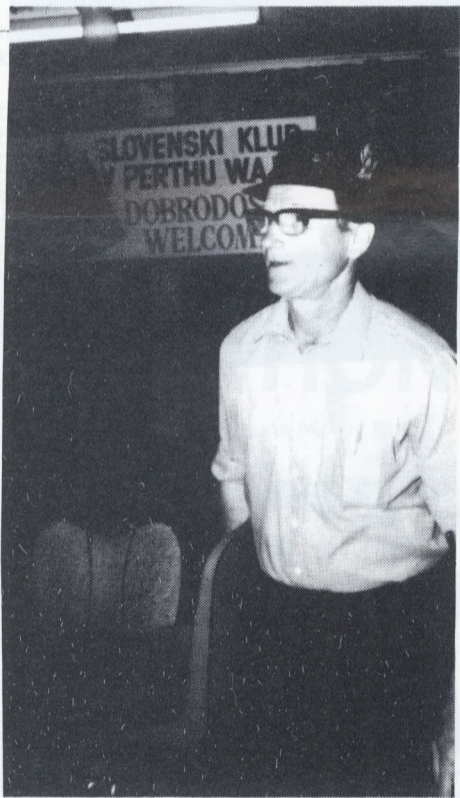
Letos na 24. avgusta so imeli redni občni zbor, na katerem so izvolili svoj odbor za leto 1986/87. In sicer bodo odgovornost za delo društva v naslednjem letu imeli sledeči rojaki:

Predsednik Ivan Bevk, podpredsednik Tone Mihalič, tajnik Toni Resnik in blagajničarka Darinka Princ. V odboru pa so še Ančka Furlan, Jože Hrovatin in Jože Princ. Zaupnika društva pa sta Rado Leban in Božo Hladin.

Dosedanji tajnik g. Lojze Kossi nam je pred časom poslal nekaj fotografij, ki nam pričajo o o aktivnosti njih društva:

Prvi odbor Slovenskega kluba v Perthu, ki je deloval v letu 1978/79. Z leve na desno so: Odvornik Štefan Hozjann s soprogo, predsednik Tone Križman s soprogo, odbornik Ferdo Pestotnik s soprogo (pozneje začasni tajnik), Lojze Kossi, odbornik in pozneje začasni blagajnik, s soprogo.

Lanskoletni tajnik g. Lojze Kossi pred vhodom v klub.

Članice Slovenskega kluba Perth v narodnih nošah: Marija Surina, Marija Pestotnik

Miklavžu v Perthu ni treba lepiti brade, kajti Filip Hobič razpolaga z naravno.

PREDSTAVLJAMO VAM MAGDO PIŠOTKOVO

Gospa Magda Pišotek je ena izmed učiteljic slovenske šole pri Slovenskem društvu Melbourne, kjer sodeluje že 8 let.

Osebna nagnjenost k umetnostnem plesu sega prav tja v njena zgodnja otroška leta, ko jo je sorodnica, učiteljica baleta, že kot 5-letno deklico pričela voditi na koncerte in učila prvih umetnostnih korakov kar na ledu.

Znanje je pozneje dopolnjevana in dopolnila v baletni šoli, katero je obiskovala že tu v Avstraliji od svojega devetega do osemnajstega leta starosti. Gospa Magda je tako pridobila odlično sposobnost za koreografijo modernih plesov in že vsa leta delovanja na slovenski šoli pri S.D.M. povsem samostojno pripravlja tovrstne nastope.

Mojstrovina gospe Magde je vedno nalletela na zadovoljstvo publike, posebno pa je navdušila s pripravo in izvedbo nastopa za nadeljo, 27. julija, ko je S.D.M. na pobudo gospe Drage Gelt v okviru mednarodnega leta miru, priredilo razstavno plakato in spisov pod geslom MI SMO MIR - WE ARE THE PEACE, ko je v okviru kratkega kulturnega programa pripravila nastop deklet v simboličnem plesu "ČAS" po priredbi L. Olivier - D. Clarke. Mir je simbolizirala s plavo-belimi kostimi in pentljami, ki so se odlično podajali z modrim, in improvizirano letečimi golobi obogatenim, ozadjem odra. V enkratno lepih kostimih ob spremljavi čudovite glasbe so, z odlično dopolnjevanimi umetnostnimi gibi, dekleta odplesala "ČAS" in tokrat ponovno - celo vrhunsko - dokazala, kakšno mojstrovino zmorejo pod vodstvom sposobne koreografinje in režiserke, saj so bili tako kostimi, kot izbor glasbe tudi zamisel gospe Magde.

Poseben gost prireditve - predsednik Komisije za etnične zadeve v Viktoriji g. George Papadopoulos, ki se je z veseljem odzval vabilu za uradno otvoritev razstave, je bil po zaključku prijetno presenečen in izrazil posebni vtis nad umetnino simboličnega plesa "Čas" ter se je želel osebno spoznati z ustvarjalko.

Gospa Magda Pišotek je emigrirala v Avstralijo s svojimi starši leta 1956. Bila je študentka učiteljskega študija v Chadstone in ga tudi uspešno končala. Slovenski jezik je študirala v domu slovenskega verskega središča v Kew pod vodstvom učiteljice Anice Srnec, pa tudi doma so govorili slovensko tako, da gospa Magda, čeprav je staro domovino zapustila še prej, ko bi pričela hoditi v šolo,

govori neoporečno slovenščino in zna tudi pisati. Redno poučuje 6. razred na Eymard Hill šoli v Mooroolbark, kjer je tudi koordinator za matematiko v okviru cele šole in vodi šolske kulturne prireditve.

Na šoli je zelo prizadevna in ustvarjalna in ponujeno ji je bilo že celo mesto ravnateljice, kar pa sama težko pove, saj je skromna in ne pozna samohvale; s ponosom pa mi je povedala, da se je ponujenemu službenemu mestu odpovedala v korist svoje mlade družine in dodatnih po-službenih obveznosti, saj bi ji nova

dolžnost znatno povečala odgovornost in ji zato vzela občutno dosti več prostega časa, katerega pa prizadevna in požrtvovalna rojakinja poleg družinskim obveznostim, posveča že omenjenemu delovanju pri SDM, sodelovanju pri lokalni paradu "Red Earth", kjer je za odlične prispevke prejela že vrsto priznanj, prvo nagrado pa z delno kopijo predstave "Marching Girls" in jubilejno "tortu", skatero so skupaj z gospo Drago Gelt in Marijo Penca vzbudile veselje in ginjenost gostov ob priliki proslave 30. obletnice S.D.M. v novembru 1984, in vrstam drugih aktivnosti, izobraževanju in ustvarjanju.

Tako je gospa Magda tudi koordinator "children's liturgys" v cerkvi njene oz. družinske župnije in sodeluje s svojo šolo pri župnijskih koncertih.

Za seboj ime študijo nove učne metode za poučevanje matematike do 6. razreda, katero je potrdilo Ministrstvo za šolstvo in jo izdalo v obliki knjige.

Poleg tega tedensko obiskuje predavanja na LA TROBE univerzi in si s tem študijem namevara pridobiti naslov "Bachelor of Education".

Odlikuje jo tudi nadarjenost za slikarske umetnosti. Ustvarila je že vrsto umetnin v oljnatih barvah, katere po večini predstavljajo motive narave - morja in jih je že predstavila na razstavi v SDM. V slikarstvu pa se še naprej izpopolnjuje z enkrat-tedenskim slušateljstvom v šoli profesorja Terry Collins-a na njegovem domu.

Njeni otroci Damian in Natasha so v imenu tudi male 4-letne sestrične Marie v članku o mamiči leta v majski številki Vestnika zapisali, da je njihova mamiča najbolj zaposlena oseba, ki jo kdorkoli pozna. Z otroškimi besedami, a z izrednim čutom do njene predanosti do njih kot družine se zavedajo, da jim je poleg vseh službenih in številnih poslužbenih obveznosti, ki jih vestno izvršuje, tudi dobra gospodinja in mamiča in vedno na de čas, da jih pelje na po-šolske aktivnosti. In kakor je gospa Magda tudi sama povedala, teh ni malo. Sin igra tenis in vadi klavir, hčerka Natasha pa obiskuje baletne in prav tako klavirske vaje. Sicer si družinska opravila z možem Maksom delita tako, da sina vozi on, hčerko pa ona in odkrito in zadovoljno prizna, da ji je njegova nesebična pomoč v veliko oporo; a dostikrat mož nima časa in mora seveda vse postoriti sama.

Ne bi smela mimo vrline, ki jo ima gospa Magda v prijateljskem pogledu do sočloveka, do prijateljev in znancev.

V šoli slovenskega jezika se zadnja leta, ko je število zainteresiranih za učenje jezika močno upadlo, skupaj z gospo Drago Gelt in Marijo Penca v prijetnem prijateljskem vzdušju, veliko več ukvarjajo s kulturnim delom učnega programa, za katerega pa se zanima kar precejšnje število mladih Slovencev in Slovenk. Pri zbiranju ekipe za učenje modernih plesov, odlični koreograf Magda Pišotek sama pove, da pravzaprav nima problema. Dekleta se sama najdejo po poznanstvu, kolikor jih ona nima že evidentiranih kot svoje bivše učenke. Pravi, da jih pogostost in zahtevnost vaj ne moti, verjetno pa bi jih motila formalnost v obliki šolskega pouka.

Gospa Magda Pišotek se je z veseljem pogovarjala o svojem delu in življenju. Pomeni, da ji je primerna izobrazba prinesla ustrezno strokovnost, življenjsko zadovoljstvo, volja in nadarjenost pa neprecenljivo sposobnost do dela in ustvarjanja, kar jo je povedlo v svet uspehov in napredkov, nad katerimi pa ne bedi le sama v srečnem družinskem krogu, pač pa tudi vsi Slovenci, ki se navdušujemo nad njenimi deli in tudi nepoznana širša avstralska javnost.

Najboljša podpora za

VESTNIK

je pridobivanje novih naročnikov

kaj, kje, kdo ?

V Perthu pa so na 2. septembra Slovenci in mnogi drugi položili k večnemu počitku 73-letnega dr. Bogdana Pušenjaka. 22. avgusta je moral v bolnišnico, od koder se je vrnil in 29. preminil.

Kot trden in zaveden Slovenec je dr. Pušenjak prispel v Avstralijo že leta 1949, nedolgo po koncu druge svetovne vojne. Kmalu potem, ko je bil rešen dveletnega obveznostnega dela (displaced person – razseljene osebe) so v tistih časih sprejeli v Avstralijo samo pod pogojem, da so se obvezale delati 2 leti na mestih, katero jim je dodelila država, se je s svojimi sposobnostmi, posebno lingvističnimi, kmalu zagotovil mesto v poučevanju tujih jezikov. Deloval je vneto med Slovenci v Perthu in bil pred leti tudi tajnik tamkajšnjega Slovenskega društva ter poučeval slovenščino v društveni šoli.

V torek, 2. septembra so na pokopališču v Keilorju položili k večnemu počitku Zinko Rajčević rojeno Paglavac. Pokojnica, rodom iz Idrije je bila poznana mnogim rojakom v Melbournu, posebno pa v St. Albansu, kjer je živila in delala kot medicinska sestra v Medical Centru. Že pred leti je zbolela za rakom in bilo ji je rečeno, da konec ni daleč. Toda pokojnica, ki je bila optimistična in odločne narave je že takrat rekla, da mora ostati pri moči, dokler ji ne odraste hčerka Peggy, za katero je skrbelo po smrti svojega moža. S pomočjo kemoterapije in z močno voljo ji je uspelo, da je opravljala službo še dva tedna pred smrtjo, ki pa je končno le prišla kmalu za tem, ko je hčerka dopolnila 21 let.

Pokojnico bodo prijatelji in znanci ohranili v lepem spominu.

Slovenski Primorski klub Jadran bo praznoval 15-letnico svojega obstoja s svečanim plesom v soboto 11. oktobra 1986, v svoji dvorani Lot 3, Duncans Lane, Diggers Rest. Pričetek bo ob 7 uri zvečer.

Gospa Romana Zorzut, ki je prav gotovo naša najbolj priznana umetnica – slikarka, je zopet dosegla lepo priznanje. V okviru Spoletto festivala v Melbournu je bila tudi slikarska razstava, na kateri so tudi izbirali najboljša razstavljena dela. Z veseljem lahko poročamo, da je slika gospe Romane pod naslovom "Gold Country" – dobila nagrado za "Highly Recommended".

Ko sta bila na potovanju okoli sveta – vrnila sta se pred dobrim mesecem – sta Virgilij in Dragica Gomizelj proslavila 35-letnico poroke. Virgilij in Dragica sta bila od samega začetka med stebri slovenskega delovanja v Melbournu in upajmo, da bomo njuna vesela obraza še dolgo vrsto let gledali v naši družbi.

V Perthu je kap prizadela gospo Gerdo Kossi, soprogo večletnega zelo aktivnega društvenega delavca g. Lojza Kossija. Po zdravniških prognozah bo gospa Gerda več mesecev vezana na posteljo, toda znaki so, da bo okrevala, kar ji prav gotovo želijo vsi številni znanci v Perthu, pa tudi drugod.

Naš 45-letni rojak iz Coburga in zvest član "Jadrana" – Silvo Miklavac, je te dni v Royal Melbourne Hospitalu prestal težko operacijo. Prijatelji in znanci mu žele čimprejšnje okrevanje.

OBISKA AMERIŠKIH SLOVENCEV

Kot smo zvedeli, bosta letos v oktobru dve skupini ameriških Slovencev obiskali Avstralijo. V Melbournu se bodo mudili v petek, 24. oktobra in v sredo, 29. oktobra. V eni teh skupin bo tudi vodja znanega ansambla Frank Jankovič. Prav verjetno bodo skupine obiskale tudi naša društva. Ponatankosti obiska pa bodo verjetno objavljene na slovenski radijski uri.

IZPOLNITE, POŠLJITE NA NASLOV: Vestnik, P.O.Box 56, Rosanna, Vic. 3084

Naročam / Plačam naročnino za Vestnik

Priimek in ime.....

Naslov.....

Datum..... Podpis.....

V A B I L O

SLOVENSKA LOVSKA ZVEZA AVSTRALIJE

o b v e š č a vse rojake in prijatelje da bo

Z V E Z N A

L O V S K A V E S E L I C A

v soboto, dne 18. oktobra 1986 ob 7.00 uri zvečer v prostorih

Slovenskega društva Melbourne, 82 Ingrams Rd. Research (Eltham).

Za ples bo igral orkester "PLANINKA"

Ta večer bo podeljen zvezni prenosni pokal, sledila bo tudi razdelitev pokalov za posamezna mesta; obeta se bogat srečolov in drugo.

Za jedajo in pojačo bo tudi preskrbljeno po zelo zmernih cenah.

VSTOPNINA bo samo 7.00 dolarjev, za upokojece pa 5.00 dolarjev.

Za rezervacije kličite: v GEELONGU Marjan Kontelj tel. 052 - 788097
S. D. M. Frank Fekonja tel. 435 - 9673
PLANICA Lojze Mavrič tel. 791-5936
VESELI LOVCI St. ALBANS Jože Caf tel. 366-0261

Prisrčno vas vabi odbor Slovenske lovske zveze Avstralije.

(Foto Saša Erič)

V soboto, 30. avgusta se je preko 300 gostov udeležilo svatbe, ko je Janko Tegelj vzel za svojo življenjsko družico Anico Mandelj.

Ni treba posebej povdariti, da je Anica hčerka Ive in Petra Mandelj-a, predsednika Slovenskega društva Melbourne in Sveta slovenskih organizacij v Viktoriji. Verski obred poroke je bil opravljen v cerkvi sv. Cirila in Metoda v Kew, ki je bila pre-majhna, da bi sprejela vse prisotne.

Svatba se je vršila v dvorani S. D. M., ki je za ta namen bila primerno dekorirana. Moštvo in ženstvo, ki je pod spretnim vodstvom gospe Marije Cvetko skrbelo za jedajo in pijačo, pa je tudi tako odlično

opravilo svojo dolžnost, da se lahko zadovoljivo primerja z vsakim profesionalnim "reception" centrom.

Najbolj prijeten občutek pa ob vseh takih prilikah gostom da dejstvo, da so doma na svojem in da jih nikdo ne pri-ganja, ko pride čas odhoda.

Anica je izgledala zelo privlačno in sreča ter zadovoljstvo sta ji izžarevala iz obraza. Mamica Iva pa je bila elegantna in mladostna kot vedno. Očka Peter pa tudi ni mogel skriti solza vzhičenja, ko je zakonca zaželel sreče.

Mlademu paru, ki si je že postavil gnez-do v Geelongu – veliko sreče!

PORAVNAJTE NAROČNINO

Ivan Lapuh

SREČA MOJEGA OČKA

Čeprav vasica ni ti rojstna
kjer si odrasel, očka moj;
a v srcu močno ti jo ljubiš
saj tam je domek mili tvoj.

Odšel si v daljni tuji svet
iskat več sonca – malo sreče,
pustil si prazen domek svoj –
a srce nosil si boleče.

Zdaj dolgo, dolgo si že tu
a v duhu nosiš svojo vas;
še veš kje stare so poti
in vsak ti je poznan obraz.

Očka, malo sreče le imaš,
ki se v tvojem srcu skriva;
kar mati tebi dali so –
to v meni tudi biva.

PRIJATELJU

BOŽOTU V SPOMIN OB PRVI OBLETNICI SMRTI

Minilo je leto, odkar smo položili k večnemu počitku našega dobrega prijatelja, neutrudljivega rojaka in zavednega Slovenca – Božota Lončarja.

Božo se je ves posvetil – s telesom in dušo – delu za svoje rojake; skratka, žrtvoval je samega sebe za Slovence, za svoj ljubljeni narod.

Spodobi se, da mu izkažemo vsaj kanček hvaležnosti za njegovo delo in vzgled

Božo, prijatelj bodeš naš ostal!

Ovenil cvet je rožmarinu
odkar odšel prijatelj si,
a Ti živel boš v spominu,
četudi Te med nami ni.

Še enkrat hvalo bi zapeli,
za Tvoj slovenski čisti duh,
zares nazaj bi Te želeli,
ker narod Tvoj postaja "gluh".

Ivan Lapuh

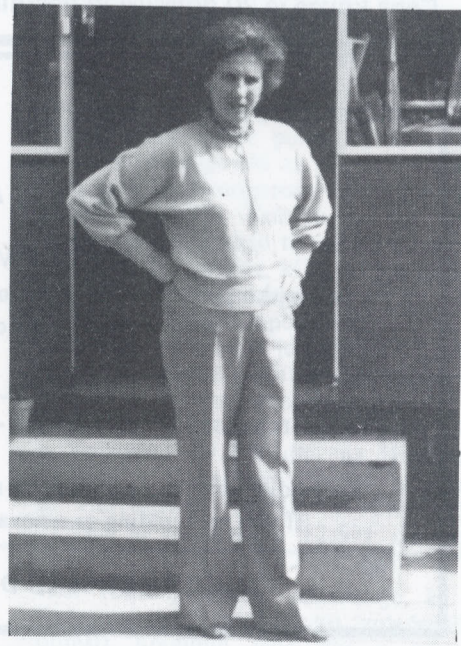
V SLOVO VIDI VADNAL

Pokojno Vido Vadnal bomo vsi prijatelji zelo, zelo pogrešali, kajti bila ni samo poštena, pridna in po srcu dobra ženska, imela je prirojen še poseben dar, ki je bil več vreden kot vse bogastvo sveta. S svojim dobrodušnim nasmeškom, s svojo prijaznostjo je znala vsakogar spraviti v dobro voljo. Pa naj si je bilo to posamično, ali v veliki skupnosti. Prav radi tega smo imeli Vido vsi radi in jo bomo vsi tako močno pogrešali.

V naših srcih bo vedno ostal spomin na njo kot dobro in predrago prijateljico.

Naj ji bo zemlja te dežele lahka in naj počiva v božjem miru.

Žalujoča Vida Vojvoda

JUBILEJ SLOVENSKEGA PLANINSTVA V TOLMINU

Podružnica Slovenskega planinskega društva v Tolminu letos slavi 90 let svojega obstoja. Ustanovili so jo 14. julija leta 1893, komaj tri leta za tem, ko so ljubljanski planinci, da se postavijo po robu potujočevalnemu delovanju Kranjske sekcije Nemško-avstrijskega alpskega društva, ustanovili Slovensko planinsko društvo.

Ta soška podružnica SPD je obsegala področje od Triglava in Mangarta do Brd in Krasa ter vse do Jadrana; torej celo zahodno slovensko narodnostno mejo. Zato je tudi vršila veliko povezovalno in domoljubno delo med tamkajšnjimi Slovenci, ki so bili pod vplivom uradnega nemškega in vse bolj razširjujočega se italijanskega jezikovnega področja.

Sicer pa je planinstvo med Slovenci v Posočju bilo že davno tradicija. Saj so si v Alpah utirali steze in poti lovci, gozdarji in iskalci železne rude. Trentarski lovec ter vodniki iz družin Komacev, Kopiščarjev, Joklov, Černetov in Mrakičev iz Loga pod Mangartom in Bovca, so postale legendarne osebnosti.

V 19. stoletju so Julijske alpe pričeli posecati in raziskovati tudi planinci iz drugih krajev. Osebnost med njimi je bil dr. Julius Kugy, Tržačan, po materi Slovenec, katerega spomenik pozdravi vsakega obiskovalca izvira Soče v Trenti. Kugy je napisal število knjig o Julijcih ter jih s fotografijami predložil tudi preko meja.

Kot prvi slovenski alpinist v Julijskih Alpah pa se je svojim natančnim in znanstvenim raziskovanjem slovenskih Alp posvetil dr. Henrik Tuma. Med imeni zaslužnih pionirjev slovenskega alpinizma je veliko Primorcev. Pomembna mesta zavzemajo dr. Klement Jug, dr. Karel Triller, dr. Rudolf Gruntar, Anton Stres, Jaka Zupančič, Josip Abram – Trentar in še cela vrsta drugih.

Po koncu prve svetovne vojne so Italijani začeli zavirati delo soške SPD, toda slovenski planinci so s svojim delovanjem vztrajali vse do 1928. Saj med vršaci so

Pogled na Triglav iz doline Zadnica pri Trenti (Fotografija Dr.F.Benesch-a, priobčena v reviji D u. OAV leta 1909)

bili na svojem, daleč prod od laških polizanih. Toda od tega leta dalje, odkar so težko ponesrečenega hribovlazca Žarka Jelinčiča v Trstu kljub težkim poškodbam obsodili na 20 let ječe, pa je bil možen dostop na vrhove od Triglava do Snežnika, Nanosa in idrijske ter cerkljanske gore samo s posebnim dovoljenjem italijanskih vojaških oblasti.

Tako se je končalo delo soške podružnice, ki jo je tako zvesto zapisoval v Pla-

ninskem vestniku učitelj Anton Stres. Opisoval je njih podvige, prvenstvene vzpone in tudi zahtevno gradnjo prve kočice na Krnu, katero so slovesno odprli leta 1901. Ko je ta "Trillerjeva kočica" klonila pod snežnim plazom so pričeli načrtovati drugo, ki bi nosila ime Simona Gregorčiča. Toda vojna jim je to namero preprečila.

Po drugi svetovni vojni je soška podružnica zopet oživela in ima danes samo na ožjem področju Tolmina več kot tisoč članov.

Soški podružnici SPD sta se kasneje pridružili še tržaška (1904) in goriška (1911).

Predstavljamo slovensko slikarsko in pleskarsko podjetje

SUNSHINE PAINTING SERVICE PTY. LTD.

62-64 MONASH STREET, SUNSHINE, 3020
Tel. 311 1040, 312 1533

Lastnik: JIM KOROŠEC, Priv. 336 7171

Svoji k svojim !

Knjigo "Slovenians from the earliest times" lahko naročite tudi pri "Vestniku" na naslov P.O.Box 56, Rosanna, 3084, Victoria, Australia. Cena knjige je 20 dolarjev in poštnina 2 dolarja.

JOŽE URBANČIČ

Telefon: 465 1786 (Bus.)
850 7226 (a.h.)

KAL - CABINETS

STROKOVNJAKI ZA:

kuhinjsko pohištvo – mizarsko opremo kopalnic, umivalnikov itd. – vsakovrstne stenske omare in knjižne police.

SPECIALISTS FOR:

Kitchens – Vanity Units – Wardrobes – Book shelves

Če gradite novo ali pa obnavljate staro, obrnite se z zaupanjem na nas!
If you are building or renovating call on us with confidence!

15 COMMERCIAL DRIVE, THOMASTOWN, 3074

DRAGI ROJAKI, POTUJETE V EVROPO?

Na pragu domovine, v središču stare Gorice na lepem drevoredu Corso Italia, vas pričakujemo v **PALACE HOTELU**, najboljšem hotelu v mestu: 75 sob s kopalnico, telefonom, radijskim sprejemnikom, barvno televizijo, mini-barom, klimatizacijo. Najmodernejši komfort po zelo ugodnih cenah: enoposteljna soba 43.00 AUS dolarjev, dvoposteljna soba 56.00 AUS dolarjev. Cenjenim gostom so na razpolago hale, konferenčna dvorana, parkirni prostor in hotelska restavracija v začasno ločenem poslovanju.

V **PALACE HOTELU** bo poskrbljeno za vaše čimprijetnejše počutje, dobrodošlico pa vam bo osebno izrekel rojak **VINKO LEVSTIK**

PALACE HOTEL

VAŠ HOTEL !!!

34170 GORIZIA-GORICA, Corso Italia 63, (ITALY)

Tel. (0481) 82166/7/8

DOBRODOŠLI!

Tlx. 461154 PAL GO I

SLOVESNOST

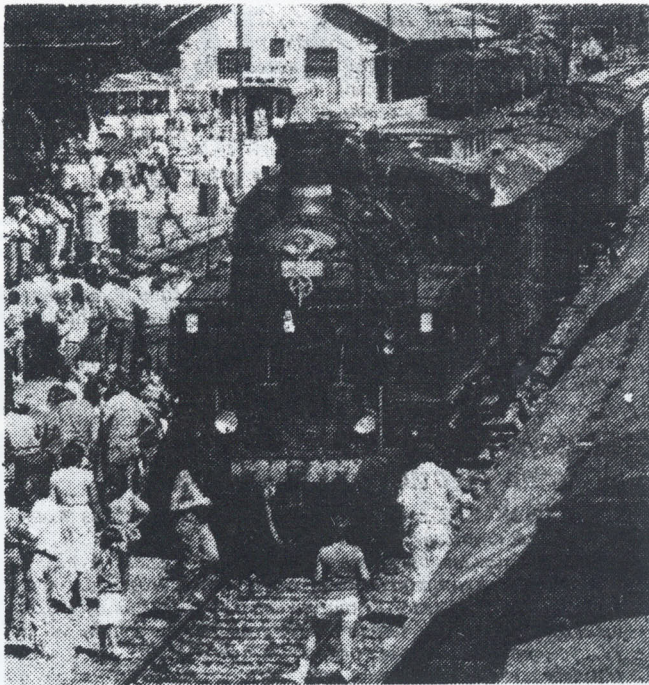
OB OTVORITVI SOŠKEGA KORIDORJA

V nedeljo, 7. septembra so z otvoritvijo takozvanega "soškega koridorja" odpri izredno pomembno železniško zvezo od koprške luke preko Nove Gorice in Jesenic v Beljak. Istočasno pa so tudi proslavili 80 let železniške proge od Beljaka preko Jesenic in Gorice v Trst.

Opoldne sta na novogoriško postajo hkrati pripeljala dva posebna vlaka. Z Jesenic je s parno lokomotivo iz leta 1917 pripeljal muzejski vlak ljubljanskega železničarskega gospodarstva iz koprške luke pa tovorni vlak preko Divače in Sežane v Avstrijo.

Naložba v posodobitev te najkrajše zveze med Jadranom in Srednjo Evropo je stala 2,6 milijarde dinarjev; obnovili so 49 km proge in 21 km postajnih tirov, zgradili vrsto sodobnih naprav in nakupili najsoodobnejše vagoni.

Na sliki je posebni vlak na novogoriški postaji.

VELIKO NEURJE

V soboto, 23. avgusta zvečer je veliko neurje opustošilo kraje okoli Logatca, Vrhnike. Vihar je bil tako močan, kot ga še ne pomnijo. Veter je bil tako močan, da je ruval drevesa, odpihoval strehe in rušil hiše, trgjal telefonske in električne napeljave.

Samo na stanovanjskih objektih je orkan povzročil za milijardo in pol škode, saj je poškodovanih kakih 200 hiš. Koliko škode je v gozdovih, pa se še ne ve. Znano je, da je veter ruval nad 100 let stare lipe, hraste, smreke in bukke na 150 m širokem pasu.

Vihar so občutili tudi prebivalci Domžal, Grosupljega, Ljubljane, Kopa, Kranja in Postojne. Toda škoda povzročena v teh krajih je razmeroma manjša.

KULTURNI SPOMENIKI

V občini Vič - Rudnik so pripravili razglasitev petih cerkva za kulturne spomenike. To so cerkev sv. Petra na Dvoru pri Polhovem Gradcu, ki sodi med najlepše gotske katedrale na Slovenskem in se ponaša s šestimi lesenimi zlatimi oltarji, ki so nastali med leti 1638 in 1644.

Cerkev sv. Jakoba v Strahomeru, ki je bila posvečena leta 1495 in jo še vedno krasi zlati oltar iz prve polovice 17. stoletja. Cerkev sv. Nikolaja na Visokem pod ureškom s pomembnimi gotskimi freskami. Cerkev sv. Primoža in Felicijana nad Robsko dolino s freskami furlanskih mojstrov iz sredine 15. stoletja in cerkev sv. Ahaca nad Malim Ločnikom, katere mogočni zvonik je služil pri obrambi proti Turkom.

PROBLEM RADENSKE V ČRNI GORI

"Radenska" izgublja denar v Črni Gori. Leta 1982 je Radenska s partnerji prispevala 166 milijonov dinarjev za gradnjo polnilnice mineralne vode in brezalkoholnih pijač v Bjelem polju. Toda črnogorska mineralna voda "Rada" na tržišču ni uspela, ker ni bilo organiziranega marketinga. Niso pa hoteli sprejeti ponudbe "Radenske", da jim izdela marketiški načrt. Že lani je potem "Radenska" predstavila PIK Bjelasici sanacijski načrt, po katerem bi "Radenska" prevzela vse odgovornosti v zvezi z investicijo in sprva vpeljala delo s svojimi strokovnjaki. Z načrtom so se Črnogorci v načelu strinjali, toda kljub urgiranju iz Radencev še do danes niso sprejeli končne odločitve.

DEVETPERESNA DETELJICA

V Spodnji Slivni so imeli kongres slovenskih rekorderjev. Povabili so vse Slovence, ki so kdajkoli dosegli kakšen rekord - nekakšna živa Guinesova knjiga. Prijavilo se je sedem rekorderjev, med katere so razdelili: prvo mesto je odnesel Stane Suknič, ki je izdelal 62 miniaturnih zbirk kot simbole narodnih običajev iz vse Jugoslavije.

Med drugim so se potegovali za osem nagrad: Franc Cvenkel, ki je napravil 8 m visokega sneženega moža, sestri Melita in Blana Borštner, ki sta skupaj zbrali 732 štiri, pet, šest in sedem-peresnih deteljic. Tone Omerzel pa jih ima doma čez 1200, s seboj pa je prinesel 9-peresno deteljico; Karel Lebič je zbral 700 vžigalnikov, Peter Mlinar je bil leta 1974 kot prvi Slovenec s kolesom na Triglavu, Aleksander Ribnikar pa tudi ni mogel prinesiti s seboj njegovo 6,4 m dolgo mortadelo, saj so mu jo Ljubljančani že letos junija pojedli.

To, prvo tovrstno srečanje v Sloveniji sta organizirala Nedeljski in Val 202.

Novi zaostreni predpisi bodo v Jugoslaviji zmanjšali število tveganj, katerim bo dovoljeno trgovanje s tujino. Do sedaj je takih organizacij 1300. Po novem sklepu ZIS imajo pravico do zunanje-trgovinskega prometa le tiste organizacije, ki pokrijejo z izvozom 30% svoje trgovine s svetom, pri čemer morajo biti pošiljke vredne najmanj 10 milijonov dolarjev.

Nedavno so ljubljanske varnostne oblasti prijavile tožilstvu kakšnih 40 mladoletnikov radi vlomov in tatvin. Sedaj pa so zopet odkrili skupino petih mladoletnikov in dveh otrok, ki jih sumijo več ropov, vlomov in drugih drznih tatvin.

S pomočjo slovenskega gospodarstva je skoraj 18 000 delavcev iz manj razvitih republik v minulem srednjeročnem obdobju dobilo zaposlitev v novih ali posodobljenih obratih, ki so jih zgradili s skupnimi prizadevanji.

Tvrdka "Merkur" iz Kranja, ena najuspešnejših trgovskih podjetij v Sloveniji, je slavila 90-letnico obstoja. To trgovsko podjetje s tehničnim blagom, v katerem je zaposleno 1200 ljudi, dosega 40% večjo rast dohodka kot slovenska trgovina.

PIONIR SLOVENSKEGA LETALSTVA

Na Brniku so proslavili 100 letnico rojstva pionirja slovenske aviatike. To je bil Edvard Rusjan, sin Slovenca in Furlanke, rojen v Trstu 6. januarja 1886. Prav zato si ga danes lastijo tudi Italijani in Avstrijci, čeprav je bil po svojih hotenjih Slovenec.

Oče, ki je imel delavnico sodov, se je najprej z družino preselil iz Trsta v Renče, nato pa v Gorico. V tej delavnici so tudi popravljali kolesa, to je verjetno tudi pritegnilo sina Edvarda, da je začel z njimi tudi dirkati. Pri tem se je seznanil z motorji in prvimi avtomobili.

V tem času se je pričela tudi že razvijati tehnika letenja, ki je zamakala Edvarda, kakor tudi njegovega brata Jožeta.

Po poskusih z modeli sta brata zgradila svoje prvo letalo in ga 25. novembra 1909 pripeljala na travnik pri Gorici za prvo poskušnjo, ki je uspela. Edvard je 25 km motor dvignil 2 m visoko in poletel 60 metrov. Tako je prvi slovenski letalec bil v zraku komaj 6 let od prvega poleta z motornim pogonom.

To je bratoma dalo veselje in že do naslednjega leta sta zgradila še več motornih

letal, katere je poganjal motor Anzani. Edvardu je uspelo poleteti že kilometer v višini 20 m s hitrostjo 60 km na uro.

Po naključju se je Edvard spoznal z zagrebčanom Mihajlom Marčepom, ki je bil tudi ves vnet za letalstvo. Dal je na razpolago denar in svojo parketarstvo delavnico v Zagrebu in tu je Edvardu do konca 1910 uspelo zgraditi novo letalo, s katerim se je pri prvem poskusu dvignil kakih 30 m nad travnik v zagrebškem Černomeru in preletel skoraj 5 kilometrov. Že naslednjič pa se je dvignil do 100 m in ostal tam skoraj četrt ure.

Naslednji korak bratov Rusjan in Berčepa je bil prikaz svojega letala v Beogradu, kjer so pritegnili pozornost množic in dvora.

Za letališče so si izbrali livado pod zidovi kalimegdanske trdnjave. Ko je Edvard 8. januarja 1911 vzletel, je močan sunek vetra tresil letalo ob železniško progo. Med vožnjo v bolnišnico je Edvard Rusjan, slovenski letalec, umrl. Na grob mu je tudi tedanji srbski prestolonaslednik Djordje Karadžordžević položil venec z napisom: "Pogumnemu letalcu Slovencu, Djordje".

ALI POTUJETE ?

Odpri smo novo slovensko agencijo

"KOMPAS"

251 Church Street, Richmond
Telefon - 429 6069

Nudimo vam pot v domovino in po svetu po najnižjih cenah ter uredimo vse potrebne dokumente za pot ali v druge svrhe. Delamo tudi prevode iz tujih jezikov v angleščino ali obratno in vse potrebno. Na razpolago vam bosta poznani dr. Koce in poznani muzikant in balinar Aldo Furlan.

A.H. (052) 75 4478

Manager:
ALDO FURLAN

SVETOVNI REKORD V LJUBLJANI

Na 45. Balkanskih atletskih igrah je Bolgarka Jordanka Donkova potolkla dosedanji svetovni rekord v teku z ovirami na 110 m. Prišla je v času 12.26 sekund.

Igre, ki so se vršile v posodobljenem športnem središču v Šiški, predmestju Ljubljane, so odlično uspeli. Kot je bilo pričakovano so prvi mesti moške in ženske vrste pripadli Bolgarom, za jugoslovansko zastopstvo pa pravijo, da je izpolnilo načrt.

Vreme je bilo oba dneva, v soboto in nedeljo 6. in 7. septembra zelo naklonjeno in cel čas tekmovanja je prisostvovalo najmanj 5 000 gledalcev.

Končni vrstni red pri moških je bil sledeč: 1. Bolgarija 232, 2. Jugoslavija 228, 3. Grčija 212, 4. Romunija 86, 5. Turčija 76, 6. Albanija 6 točk.

Ženske vrste: 1. Bolgarija 214, 2. Romunija 170, 3. Jugoslavija 138, 4. Grčija 73, 5. Turčija 24 točk.

Romeo Živko iz Velenja je postavil nov rekord SRS v teku na 5000 m, Aleš Kolar pa v teku na 110 m z ovirami. Prihodnje balkanske atletske igre bodo naslednje leto v Romuniji.

Zagrebski "Vjestnik" je napravil anke to med "navadnimi" ljudmi" kaj menijo o ukrepih nove jugoslovanske vlade. Prišli so do rezultata po katerem povprečni jugoslovanski delavci, kljub številnim pripombam, podpirajo prizadevanja svoje vlade v upanju, da slabše ne more biti.

PODJETNOST V TUZLI

V bosanski Tuzli so obtožili 19 uslužbencev Invest-banke Beograd, med njimi

SLOVENIJA NAJVEČ

Po letošnjem proračunu zvezne vlade v Beogradu bi morale posamezne republike prispevati 440 milijard dinarjev.

Celotni proračun znaša pa 1103 milijarde. Poleg direktnih prispevkov republik, naj bi ostal denar prišel od carin (251 milijard), od neposrednih zveznih davkov (388 milijard) in od dajatev po posebnih zveznih predpisih.

Medtem koso Bosni in Hercegovini ter Makedoniji dovolili realno znižanje njihovih neposrednih prispevkov in ko so jih hkrati Črni Gori in Kosovu celo zneskovno znižali, so jih v drugih republikah zvišali, od tega najbolj v slovenskem gospodarstvu.

V primerjavi z lanskim letom zahtevajo od Slovenije za 147 odstotkov večji neposredni prispevek; vojvodinski prispevek mora biti z 138% večji, hrvaški za 138%, srbski (brez pokrajin) za 131%, bosansko-hercegovski za 48,2%, makedonski za 42,9. Črnogorcem pa je prispevek znižan za 39%, Kosovu pa za 40%.

Še bolj pa pridejo te razlike do izraza v preračunu zneskov, ki jih je plačalo gospodarstvo posamezne pokrajine na letošnje junjsko število zaposlenih.

Iz tega preračuna je razvidno, da je v prvem letošnjem polletju vsak zaposleni plačal za splošne družbene potrebe, v Sloveniji 44.066 din, v ožji Srbiji 41.493, v Vojvodini 29.704 din, na Hrvaškem 25.750, v Makedoniji 20.104, v Bosni in Hercegovini 18.218, v Črni Gori 17.795 in na Kosovu 12.571 dinarjev.

tudi voditelje sekcij direktorje, ki so "posameznim" varčevalcem izplačevali obresti hranilnih vlog kar v naprej.

ROJAKI

ZA KUPOPRODAJO NEPREMIČNIN

(zemljišč, stanovanjskih hiš, trgovskih poslopij itd.)

se obrnite na poznano tvrdko

DOUGLAS KAY
REAL ESTATE

10B East Esplanade, St. Albans, 3021

Telefon v
uradnih urah:

366 1322

366 1822

kjer vam bo na uslugo

PETER KRICKIC

GENERALNI RAVNATELJ

Izven
uradnih ur:

336 3303

Danica Petrič

SPOMINI IZ STORŽKOVEGA DNEVNIKA

(9)

IV. DEL

ROJSTVO PRVOROJENCA TOMAŽKA

Rojstva prvega otroka sem se neizmer-
no veselila. Upala sem, da bo sinček. Ko
sem po trgovinah kupovala dojenčkovo
opremo so mi oči nenehno uhajale na
plave oblekice. Pa sem iz previdnosti le iz-
birala belo in rumeno barvo. Smešna bi
bila punčka v plavem in tako sem si žele-
la sinka. Z Jožetom sva izbirala imena,
prelistala koledar in se nisva mogla odlo-
čiti. Jaz sem želela Marka, Jože Andrej-
čka ... Delala sem do 6 meseca nosečnos-
ti in se bila zdrava kot dren, le zelo ok-
rogla, svojemu stanu primerno. Zdravni-
ku pa sem se zdela le preveč debela, pa
je rekel: "Najbrže sta dva!" ter me poslal
na posebno slikanje ter me kar dobro
prestrašil. Prvič, pa kar dva, saj se za ene-
ga ne vem kako ga bom povijala in kopa-
la. Bila sem pač čisto brez prakse. Ko me
je Jože peljal na tisti test, sva v avtu oba
molčala malce zaskrbljena. Iz tiste velike
sobe, kjer so mi otroka slikali in ugotovi-
li, da je velik, zdrav in da ima veliko vode,
sem se pa prismejala: "Samo eden je,"
sem rekla, a takrat še nisem vedela spo-
la. Veliko bolj vesela sva se vračala domov.

V nosečnosti razen enega problema, da
so mi noge otekale in da mi je marsikaj
srdelo (kot npr. milo, parfumi, zobna
pasta in seveda cigarete) nisem imela.
Najin sinček je prijokal na svet v Canter-
bury Hospital, 24. februarja 1977. leta.
Krščen je bil na ime Tomažek - Andrej.
Joj, koliko veselja je prinesel v najin novi
dom. Kupila sva namreč dvosobno stano-
vanje v Croydon Parku. Bil je tako zdrav
in lep dojenček, da se ga res ponosna in

vesela vsem pokazala. In seveda tudi sli-
kala. Jože ga je klical "Pitka zlata", jaz
pa s mnogimi imeni ljubezni. Tudi naju je
med seboj povezal in zbližal in Jože je
vedno bolj ostajal doma, zdaj že pri družini
ter vedno manj v Horsley Parku. Zamenjal
je tudi službo. Postal je šofer avto-
busa ter avtobus vozi še danes.

Tomažkovo prvo leto življenja je bilo
srečno in zdravo.

Zdaj pa moram skočiti za eno leto
nazaj, ker sem pozabila opisati
pomemben dogodek in sicer kulturno pri-
reditev, ki je bila posvečena 100. obletni-
ci rojstva Ivana Cankarja. V prvem delu
programa smo gledalcem predstavili
Golarjevo komedijo "Vdova Rošlinka" v
treh dejanjih. Igro je odlično režirala
gospa Vlasta Klemenčič, vdovo Rošlin-
ko pa je spretno zaigrala Mihelca Šušter-
šič, njeno hči Manico sem že v drugem
meseču nosečnosti zaigrala jaz. Joj, kako
sem bila na vseh vajah zaspala... Ženina
Rožmanovega Janeza je igral Jože Lah,
Tončko - kmečko dekle je igrala Marija
Laznik, romarja Balantiča pa je odlično
odigral Dane Brkovec. Jernejc, snubač je
bil moj mož Jože, mešetar Gašper je bil
Toni Lanik, pastirček Tinče je bil Boris
Tom

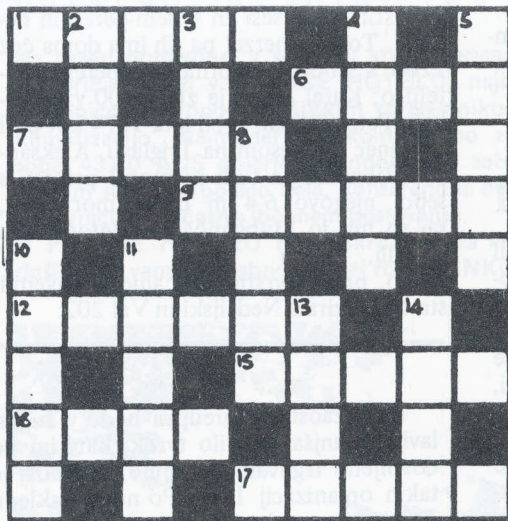
Tomšič, pijanček Blažon je bil Jure
Sušnik, družbo pa mu je delal še en pijan-
ček (seveda le v igri) Jakob Tomšič.

V drugem delu programa, ki pa je bil v
moji režiji, pa smo v recitalu predstavili
Cankarjevo življenje in delo. Zelo lepo sta
poleg mene recitala še Anica Stare in
Darko Borec. Sledil je nastop slovenske
mladine. Mladina Ivanu Cankarju, nastop
moškega pevskega zbora pod vodstvom
g. Ludvika Klakočerja in Show kvinteta
Mavrica, ki ga je vodil Martin Konda.
"Mavrica" je tisti čas bila silno popular-
na in so jo sestavljali slovenski otroci,
pod Martinovim vodstvom, pela pa je I-
rena Kužnik.

ZA BISTRE GLAVE

(Štev. 17)

Sestavil S.P.

VODORAVNO: 1 kraj ob Dravi, 6 več
kot toplo, 7 kraj pri Podgradu, 9 kraj
na Gorenjskem, 12 oseba na vratih,
15 met, 16 pripadnik organizacije,
17 zdravilna rastlina.
NAVPIČNO: 2 živi v vodi, 3 kopno na
morju, 4 poljedelsko orodje, 8 podložni
zaveznik, 10 voščenska, 11 služabnik,
13 kraj pri Mariboru, 14 kraj pri Ljubljani

REŠITEV KRIZANKE štev. 16

Vodoravno: 1 proso, 6 vlak, 7 Zalog,
9 Primož, 12 Trubar, 15 večer, 16 orel,
17 Kanal.

Navpično: 2 rjava, 3 snop, 4 slama,
5 okuži, 8 grčav, 10 strp, 11 rubež,
13 repa, 14 veja.

Proslava se je vršila 17. julija 1976 v
Strathfield Town Hall. Kritik je v listu
Nova doba zapisal sledeče: "Zavese so
se odgrnile in začelo se je s komedijo
Vdova Rošlinka. Doživela je absoluten
uspeh. Gledalci so predstavi z zaniman-
jem sledili in so s ploskanjem dali povda-
rek svojemu zadovoljstvu. Žrtve in trud,
ki so ga vsi nastopajoči vložili k tej u-
prizoritvi, ni bil zamanj. Dogodki igre
so se razvijali v slikovito opremljeni
kmečki izbi, kar je tudi učinkovito
prispevalo k uspehu.

Po odmoru se je začel Cankarjev del
sporeda. V prvi točki sem ob pogledu na
umetniške slike z obrazom Ivana Cankarja
v ospredju, z velikim zanimanjem sledil
dobro izvežbani trojci, ki je harmonično
v besedi predvajala Cankarja, njegovo živ-
ljenje in izvlečke iz njegovih najboljših
del.

Sledila je točka "Mladina Cankarju".
Tu moramo omeniti našo vedno veselo in
pisano "Mavrico", ki kaže od nastopa do
nastopa lep napredek. Vsi tukajšnji Slo-
venci s ponosom gledamo na njihov raz-
voj. Na oder je stopil tudi pater Lovrenc,
ki je v svoji recitaciji podal Cankarja v
milini, kakor samo on zna. K besedi se je

oglasil tudi naš gost iz Canberre, g. B.
Pribac. Moški pevski zbor pod vodstvom
g. Klakočerja pa je s svojimi pianissimi
odlično pripomogel k pestrosti večera. Is-
točasno je g. Klakočec praznoval tudi
70. letnico, ter so mu vsi navzoči iskreno
čestitali in se mu zahvalili za njegovo
plemenito delo med Slovenci v tujini ...

Igro "Vdova Rošlinka" smo še enkrat
igrali v isti dvorani, le da je po igri sle-
dil ples, ter ni bila tako dobro obiskana
kot prvič. Gostovali pa smo tudi v
Melbournu v dvorani verskega središča.
Dobro se spominjam, kako se je ubogi
g. Božo Lončar potil, ko je spravljal
skupaj kulise. Mi smo namreč prišli z le-
talom in kulisi nismo nosili s seboj. Tako
gre Božotu zasluga, da smo lahko igrali
v Melbournu. In bila sem že v petem me-
secu nosečnosti ter sem si kostum za igro
z vsemi mogočimi "knoflami" zapenjala.
Bila sem res prava debelušna Manica! Del
skupine je prenočil pri sestrah v Slom-
škovem domu, del pa pri družini Plesni-
čar, kjer smo v družbi domačih fantov;
Frenka, Marka in Andreja, celo noč pre-
pevali. Bilo je zares zelo lepo!

(se nadaljuje)